

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 327.

Anden Session.

85de Møde.

Tredagen den 7de Februar.

(Forts.)

David (fortsat): Jeg kunde være fristet til at gjøre dem, der lægge saamegen Vægt paa den Erfaring, man har om Resolutionen af 1846, et Spørgsmaal, som jeg ønskede, at de oprigtigt vilde besvare mig: naar Resolutionen af 1ste Juli 1846 havde fastsat, at man skulde lægge en billig Taxation af Indfæstningen og Afgifterne til Grund, troede de da ikke, at under de daværende Forhold, og under Indvirkningen af den daværende, maaskee temmelig begrundede Anskuelse af, at Jordegodspriserne vilde stige, troede de da ikke den samme Erfaring, som nu paaberaabes mod at lægge Salgsprisen til Grund, ogsaa vilde have gjort sig gjældende mod at lægge de Bestemmelser til Grund, som Udvalgets Fleerhed har foreslaaet? Det ligger efter min Overbeviisning ingenlunde i det Princip, som bemeldte Resolution opstiller, men det ligger i Tidsholdene, i den Forandring af Priserne, som siden den Tid er indtruffen, medens man i den Tid regnede paa, at Godspriserne bestandig vilde stige, at denne Resolution saa lidet opfyldte sin Hensigt, det ligger i den eensidige eller som eensidigt betragtede Fastsættelse af Taxationerne, medens den nærværende Lov gaaer ud paa en ganske anden Underfølgelse, og fra en begge Sider repræsenterende Autoritet, der skulde komme til at fastsætte de Priser, som skulde lægges til Grund. At Resolutionen af 1ste Juli 1846 saaledes i sit Princip maatte miskjendes og bedømmes som skadelig for Fæsterne, medens Hensigten var en ganske anden, er det, jeg her har troet at burde gjøre opmærksom paa. Jeg kan ikke antage, at det virkelig skulde være saa vanskeligt at udfinde

Prisen paa, hvad den ærede Taler, som havde Ordet før mig, kaldte „usælgeligt Gods“. I det Dieblik, dette ved Salg skal gaae over til at blive fri Eiendom, bliver det sælgeligt. Jeg kunde vel forstaae denne Indvending, naar $\frac{15}{16}$ af Landet var Fæstegods og kun $\frac{1}{16}$ Selveiendom; men at man ikke skulde kunne vurdere, hvad et Fæstested i det Dieblik, det gaaer over til Selveiendom, er værd, fordi ikke mange Fæstesteder have kunnet være i Handel og Wandel, forstaaer jeg ikke, da Værdien dog vel kan udfindes ved, hvad Selveiendomssteder af samme Vælggenhed, af samme Væstkaffenhed og Størrelse ere solgte for, og af disse have jo mangfoldige været i Handel og Wandel. Man siger, at det er en vilkaarlig Vurdering, vi ere komne til, ved at foreslaae, at Fæsteren skulde have eftergivet $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen. Jeg behøver ikke at bevise, at det dog ikke er en saa vilkaarlig Vurdering; thi den ærede Finansminister har sparet mig Uleiligheden, idet han selv har sagt, at, dersom Resolutionen af 1846 først nu skulde udkomme, vilde man upaatvivleligen have bestemt $\frac{1}{3}$ af Stedernes fulde Værdi, istedetfor at man, under de daværende gunstigere Forhold for Agerbruget, kun fastsatte Eftergivelse til $\frac{1}{3}$ af Værdien som Urvæfæste. Men jeg kan ikke nægte, at det har forundret mig noget, at man med denne Anskuelse dog antager, at det ikke skulde være vilkaarligt at opstille en Regel, som lader Alt beroe paa, hvad et Par Taxatorer kunne ansee for at være billigt, (Hør!). Dersom man paa Grund af disse Commissioners Sammensættelse har Tillid til de Mænd, som skulle forrette Taxationerne, vil jeg gjerne indrømme, at hvad der seer ud som den størst mulige Vilkaarlighed, bliver det mindre paa Grund af, at disse Mænd ville følge de Regler, de ville anvende paa de fleste Steder i Landet, dog modificerede efter